

## **УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА**

**Романчик А.В.,**

**Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця  
Романчик Т.В., к.е.н., доц. Національний технічний університет «ХПІ»**

Актуальним питанням сучасності є забезпечення економічної безпеки підприємства. Але саме на забезпеченні безпеки, а не на управлінні нею найчастіше робиться акцент у роботах провідних дослідників. Пояснюється це тим, що економічну безпеку підприємства прийнято сприймати як стан, при якому суб'єкт економіки максимально захищений від загрозливих чинників внутрішнього та зовнішнього середовища. У такому розумінні економічна безпека забезпечується шляхом передбачення дії шкідливих чинників або безпосереднього реагування на них та впровадження заходів по їх усуненню та зміцненню позиції підприємства на ринку [1]. Тобто мова йде про забезпечення стану захищеності, застосування засобів щодо приведення системи у стабільний стан.

Управління економічною безпекою є значно більш широким поняттям, яке ґрунтується на принципах та функціях класичного менеджменту. Стан економічної безпеки підприємства – категорія нестабільна, що залежить від дій великої кількості чинників, які не завжди піддаються прогнозуванню. У такому розумінні управління, основане тільки на реактивній функції, не можна вважати достатнім.

Основою процесу управління є планування. Наявність згаданої функції менеджменту докорінно відрізняє процеси забезпечення та управління у аспекті економічної безпеки підприємства. Планування заходів щодо забезпечення економічної безпеки підприємства мусить ґрунтуватися на результатах постійного моніторингу стану макро- та мікросередовища, вивченні та дослідженні закономірностей виникнення кризових ситуацій для оперативного відстеження «малих сигналів» про можливу дію загрозливих чинників [2].

Організація забезпечення економічної безпеки підприємства включає розробку та реалізацію сценаріїв управління нею, формування ключових показників ефективності управління; моніторинг стану економічної безпеки підприємства; забезпечення безперебійної та взаємовигідної роботи всіх підрозділів, створення умов для стабільного отримання достатньої суми прибутку.

Функції організації та контролю декілька перетинаються у процесі управління економічною безпекою підприємства. Контроль в процесі управління економічною безпекою спрямований на оперативну оцінку та аналіз фінансового стану підприємства, облік ризику підприємницької діяльності, відстеження ситуацій можливого перетину економічних інтересів у зовнішньому та внутрішньому середовищі, попередження виникнення ситуацій неплатоспроможності та ін.

Процес управління економічною безпекою підприємства ускладняється тим, що не всі процеси у цьому напрямку можуть бути керованими, а керовані процеси не можуть бути керованими абсолютно. Тому управління економічною безпекою підприємства належить до процесів частково керованих, що є наслідком присутності певної частки невизначеності у дії чинників середовища [3]. Тому система економічної безпеки підприємства мусить формуватися як підсистема загальної системи управління, яка тісно пов'язана з вирішенням підприємством інших проблем, а тому вона повинна мати підпорядкований характер [4].

Отже, управління економічною безпекою підприємства слід розглядати як сукупності керівних дій менеджменту у напрямку відстеження, запобігання та протидії уразливих дій внутрішніх та зовнішніх чинників з метою корегування підприємницької діяльності у бажаному напрямі розвитку впродовж певного проміжку часу.

1. Романчик Т. В. Економічна безпека підприємства: функціональні аспекти / Т. В. Романчик // Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Т. 2 / ред. В. М. Зайцева. – Запоріжжя : "Просвіта", 2017. – С. 372-374.

2. Приходько В. П. Управління економічною безпекою підприємства / В. П. Приходько // Економіка та держава. - 2013. - № 10. - С. 10-12. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde\\_2013\\_10\\_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2013_10_4)

3. Ляшенко О. М. Логіка керованості економічної безпеки підприємства / О. М. Ляшенко // Управління проектами та розвиток виробництва. - 2013. - № 1. - С. 5-10. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uprv\\_2013\\_1\\_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uprv_2013_1_3)

4. Маслак, О.І. Управління економічною безпекою підприємства на принципах забезпечення її раціонального рівня [Текст] / О.І. Маслак, Н.Є. Гришко // Маркетинг і менеджмент інновацій.- 2013.- № 1.- С. 198 - 208.